

Тема. Плоди і насіння. Поширення плодів і насіння у природі. (Слайд 1)

Мета: повторити будову рослини; ознайомити учнів зі способами розмноження і поширення рослин; розвивати логічне мислення, увагу; розширювати світогляд; виховувати інтерес до життя рослин, прагнення більше знати про них, розвивати вміння порівнювати, робити висновки; виховувати любов до природи, бажання охороняти і примножувати її красу, засвоїти норми етичного, естетичного, морального ставлення до природи.

Хід уроку

I. Організаційний момент

Вправа «Синоптик» (Слайд 2)

II. Перевірка домашнього завдання

1. Що зайчик запас собі на зиму? (Слайд 3)

- Які бувають рослини за тривалістю життя?
- Які рослини однорічними називають? Дворічними? Багаторічними?
- Наведіть приклади однорічних рослин; багаторічних рослин.

2. Гра «Знайди зайве слово» (Слайд 4)

Дуб, кульбаба, калина, горох.

Морква, редиска, часник, капуста.

Помідор, цибуля, горох, соняшник.

3. Загадка (Слайд 5)

Дихають, ростуть, а ходити не можуть? (Рослини)

Сонечко-семикрапочка цікавиться, як рослини поширюють своє насіння? (Слайд 6)

III. Повідомлення теми і мети уроку

— Сьогодні на уроці ви ознайомитеся із розмноженням рослин і поширенням плодів і насіння у природі.

IV. Мотивація навчальної діяльності

Вам, напевне, цікаво, як поширились по Землі квіти, дерева? Як виростити моркву чи дуба? Отже давайте поринемо у цікавий світ, який нам розкриває такий урок, як природознавство.

V. Вивчення нового матеріалу

1.Бесіда (Слайд 7)

- Які органи є у квіткових рослин ?

2. Проблемне питання

- Як розмножуються рослини?

- Навіщо рослинам плід і насіння ?

3. Розповідь вчителя

Більшість рослин у природі цвітуть. З квіток після цвітіння розвиваються плоди із насінням. Плід у рослин – це орган розмноження. **(Слайд 8)**

Деякі плоди містять лише одну насініну. **(Слайд 9)**

У плодах яблуні та груші міститься декілька насінин. **(Слайд 10)**

У плодах кавуна, дині та огірка багато насіння. **(Слайд 11)**

Плоди маку містять тисячі насінин.

Чим більше насіння у плоді, тим більше може з'явитися нових рослин **(Слайд 12)**

Плоди захищають насіння від пошкоджень, поки воно розвивається, і сприяють розповсюдженню його на далекі відстані. **(Слайд 13)**

За допомогою плодів насіння поширюється на далекі відстані **(Слайд 14-15)**

- Поміркуйте. Як насіння цих рослин потрапляє на нові території ? **(Слайд 16)**
- Легкі і дрібні плоди може розносити вітер. Для цього у плодів клена та липи є крильця. **(Слайд 17)**
- Далеко розлітаються від подиху вітру плоди кульбаби, в яких є парашутики. **(Слайд 18)**
- На екрані бачите плоди ліщини, дуба. **(Слайд 19)**
- Хто їх розносить? **(Слайд 20)**
- Яке значення має яскраве забарвлення ягід? Як ви думаєте, хто їх поширює? **(Слайд 21)**
- Правильно, птахи! **(Слайд 22)**

- Яскравий колір плодів багатьох рослин приваблює птахів.
(Слайд 23)
- Птахи поїдають соковиті плоди рослин, а неперетравлене насіння потрапляє в землю і проростає. **(Слайд 24)**
- Подивіться на екран і скажіть, як ці рослини розповсюджуються? **(Слайд 25)**
- Деякі рослини поширюються не тільки за допомогою птахів, а й за сприяння інших тварин. Їх плоди чіпляються до шерсті тварин і несуться ними в різних напрямках. Це плоди, саджені чіпкими гачками або гострими шипами, наприклад, в лопуха.
(Слайд 26-27)
- Чи є рослини, які самі розселяються? **(Слайд 28)**
- Розмножуються рослини і без насіння. Суниці і полуниці розмножуються довгими тонкими стеблами – вусами, які відростають від кожного кустика цих рослин на початку літа.
(Слайд 29)
- Від коренів, що розташовані недалеко від поверхні землі відростає багато кущів і дерев. Такі рослини ростуть групами.
(Слайд 30)
- Листком розмножується фіалка (сенполія). **(Слайд 31)**
- Якби рослини не розмножувалися, що б тоді сталося б?
(Слайд 32)
- Завдяки розмноженню з'являються нові рослини. Та, щоб виросло дерево чи кущ, треба з десятирок років. **(Слайд 33)**

Фізкультхвилинка

4. Робота за підручником (с. 41–45)

- Чому вітер не може розносити плоди деяких рослин?
- **5. Як зберігати в домашніх умовах плоди і насіння.**
(Слайд 34)

— Насіння і плоди слід зберігати в сухому, але прохолодному місці на протязі. Краще в мішечках з тканини, паперових пакетах, коробках, банках.

* Вони повинні знаходитися окремо від речовин із специфічними запахами гасу, нафталіну, парфумів тощо.

VI. Узагальнення й систематизація знань

1. Як поширюються плоди і насіння цих рослин? (Слайд 35)

2. Гра «Казкові плоди» (Слайд 36 -39)

VI. Підбиття підсумків. Рефлексія

- Що нове про рослини ви дізналися на уроці?
- Розкажіть, як тварини розповсюджують насіння рослин.
- На що схожі плоди клена, ясена? (На крильця. Вони переносяться вітром.)
- А як розповсюджуються плоди горобини, калини, обліпихи? Вони ж такі привабливі! (Птахами)
- Які ще способи поширення плодів і насіння у природі ви запам'ятали?

VIII. Домашнє завдання

Підручник ст. 41-43.

.